1.3.4 הטבות סוציאליות

המונח "הטבות סוציאליות" מוגדר מבחינה משפטית בסעיף 11 של ספר החוקים הסוציאלי הראשון. על פי הגדרה זו, הטבות סוציאליות הן שירותים, הטבות כספיות או שאינן כספיות הניתנות על פי ההוראות של ספרי החוקים הסוציאליים והחוקים הנזכרים בסעיף 68 בספר החוקים הסוציאלי הראשון. זאת ועוד, סעיף 11 בספר החוקים הסוציאלי הראשון כולל גם סיוע אישי וחינוכי במסגרת השירותים הרלוונטיים.

סעיפים 18 עד 29 בספר החוקים הסוציאלי הראשון מפרטים את סוגי ההטבות הסוציאליות ואת הגופים האחראים להענקתן:

- סעיף 18: תשלומים לתמיכה בלימודים
- סעיף 19: תשלומים לקידום התעסוקה
- סעיף 19א: תשלומי הבטחת הכנסה למחפשי עבודה
- סעיף 19ב: תשלומים לתקופת מעבר לפנסיה
- סעיף 21: תשלומי ביטוח בריאות ממלכתי
- סעיף 21א: תשלומי ביטוח סיעודי
- סעיף 21ב: תשלומים במקרה של הפסקת הריון
- סעיף 22: תשלומים בגין ביטוח תאונות ממלכתי
- סעיף 23: תשלומי ביטוח פנסיוני ממלכתי כולל קצבת זקנה לעוסקים בחקלאות
- סעיף 24: תשלומי קצבאות במקרה של נזקים לבריאות
- סעיף 25: קצבאות ילדים, תוספת לקצבאות ילדים, מענקי חינוך והשתתפות, קצבאות הורים ומענקים לטיפול בילדים
- סעיף 26: סיוע בדיור
- סעיף 27: שירותי רווחה לילדים ונוער
- סעיף 28: תשלומי עזרה סוציאלית
- סעיף 28א: תשלומים לסיוע בהשתלבות
- סעיף 29: תשלומים לשיקום ושיתוף אנשים עם מוגבלויות

חוק ההטבות למבקשי מקלט אינו משויך לדיני הרווחה באופן פורמלי הואיל והוא אינו נכלל בקטלוג של ספר החוקים הסוציאלי הראשון. עם זאת, היקף השירותים שהוא מכסה הופך אותו לחלק מהדין הסוציאלי המהותי. חוק ההטבות למבקשי מקלט הוא חוק עצמאי המסדיר את השירותים החומריים הניתנים לקהל הזכאים. ההוצאה הממשלתית על שירותים מתוקף חוק ההטבות למבקשי מקלט הייתה קצת פחות מ-4.9 מיליארד אירו (ברוטו) ב-2018.

ב-2019, הקצבאות הסוציאליות היוו 30.3% מהתמ"ג. ההטבות הסוציאליות הסתכמו ב-2019 ב-1,040.3 מיליארד אירו.

דוגמא להתפלגות התשלומים (במיליארד אירו):

*** מערך הביטוח הלאומי: סה"כ**	**629.8**
ביטוח פנסיוני:	330.2
ביטוח בריאות:	250.1
ביטוח אבטלה:	28.2
ביטוח סיעודי:	42.4
ביטוח תאונות:	14.2
*** קצבאות תמיכה ורווחה: סה"כ**	**193.1**
הבטחת הכנסה למחפשי עבודה:	43.3
עזרה סוציאלית:	40.3
שירותי רווחה לילדים ונוער:	**49.7**
סיוע בדיור:	1.0
קצבאות הורים:	7.8
קצבאות ילדים/הטבות משפחה:	47.6
סיוע בלימודים/התקדמות:	2.1

לקריאה נוספת

Bundesministerium für Arbeit und Soziales (BMAS) (2020). Sozialbudget 2019; online: https://www.bmas.de/SharedDocs/Downloads/DE/PDF-Publikationen/a230-19-sozialbudget-2019.pdf?__blob=publicationFile&v=1 (last accessed: 31 May 2021).